

Cercle d'Amics dels Parcs Naturals

Consell de Cent, 347, sobreàtic
08007 Barcelona
Tel. administració: 935 010 063
Tel. reserves: 932 155 786
a/e: cercle@diba.cat
www.diba.cat/parcsn/cercle

Gerència: **FUSIC**

activitats octubre | novembre | desembre

20
08

1

SUMARI

2

PRESENTACIÓ

2

Sumari

1	SUMARI	2
2	PRESENTACIÓ.....	3
3	CONFERÈNCIES-COL·LOQUI	
	L'expedició de Sir John Franklin: la gran tragèdia de l'exploració Àrtica	4
	A la descoberta de l'Equador	4
	Recuperació de la fauna al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac cinc anys després de l'incendi de l'agost del 2003	5
4	ITINERARIS	
	Itineraris per Banyoles (Pla de l'Estany)	6
	Itinerari per la Sèquia de Manresa (Bages): la ruta de l'aigua	8
	Informació per a les dues sortides	10
5	EL CERCLE DE FESTA EN FESTA	12
6	INFORMACIÓ COBRAMENT DE QUOTES	15

3

Presentació

Després de l'estiu ara toca encetar una nova tardor que ens permetrà seguir a bon pas la nostra relació amb la natura.

Recuperem els dos itineraris que ja us vam proposar la tardor anterior, perquè pugueu gaudir de l'opció no realitzada. Els nous socis podeu escollir-ne la que més us sedueixi. D'una banda ens acostem a Banyoles per descobrir la natura a l'entorn de l'estany; per l'altra resseguirem la part més interessant i destacable de l'antiga sèquia de Manresa, un paisatge sorprenent i inesperat.

Les conferències ens permetran conèixer amb detall l'expedició de Sir John Franklin a l'Àrtic l'any 1845; la fantàstica natura de l'Equador i quins resultats està tenint l'estudi sobre la recuperació de la fauna en la zona cremada l'agost de 2003 al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac. Tot un ventall de nous coneixements que no us podeu perdre.

Degut a l'èxit de l'any passat, us fem una nova proposta de "Festa en Festa" per aprofitar el cap de setmana ibèric, aquest cop descobrint el poblat ibèric i medieval de l'Esquerda, situat a un meandre del riu Ter. I per dinar, ens acostarem al poble de Rupit.

Per cert, si us agradaria visitar alguna zona o que a les conferències tractéssim un tema concret... no deixeu de posar-vos en contacte amb nosaltres! (per mitjà de l'apartat "Ens agrada que ho diguis" del web del Cercle o bé trucant a l'oficina).

Posa el Cercle, una tardor més, a la teva vida!

CONFERÈNCIES - COL·LOQUI

4

L'expedició de Sir John Franklin: la gran tragèdia de l'exploració Àrtica

A mitjan del s. XIX es va produir una de les majors tragèdies en la història de l'exploració polar. L'expedició britànica composta pels vaixells H.M.S Erebus i Terror, i comandada per Sir John Franklin, va partir el 19 de maig de 1845 d'Anglaterra a la recerca del Pas del Nord-oest. Mai més va tornar. En aquesta història es barreja la força i el valor humà amb el sofriment i la desolació d'uns homes que van lluitar fins a l'extenuació per sobreviure en un dels llocs més hostils i inhòspits del món: l'Àrtic. Gràcies a la informació aportada pels inuit i a l'obstinació dels millors exploradors polars d'aquella època per trobar les restes de l'expedició, avui en sabem més, tot i que no tot, del que realment va succeir.

Viurem de prop aquest capítol de la història gràcies al **Francesc Bailón**, antropòleg especialitzat en la cultura inuit.

DIA

Dimecres, 15 d'octubre de 2008

A la descoberta de l'Equador

L'Equador és un país especial, un país on es pot trobar de tot en poc espai. És a dir, és possible gaudir dels més variats paisatges i alhora observar cultures ben diferents. Geogràficament es pot dividir en quatre zones: a l'est hi ha la immensa conca amazònica on la vegetació i la fauna resulten exultants i on encara subsisteixen algunes tribus indígenes. La zona central és l'anomenada "Sierra" i forma la columna vertebral del país; dues carenes paral·leles travessen l'Equador de nord a sud, a l'oest la Cordillera Occidental i a l'est la Cordillera Oriental, ambdues formades per grans volcans, la majoria apagats, i amb alçades espectaculars com els 6.310 m del Chimborazo. Entre les dues carenes s'obre una llarga vall coneguda com "Avenida de los Volcanes" i la seva altura mitjana és de 2.500 m. La tercera divisió natural és "la Costa", es tracta de la porció de terres compreses entre la Sierra i l'oceà Pacífic; aquí hi ha platges encara salvatges, restes d'antigues selves i la zona arqueològica més rica i diversa. Per últim, la quarta zona, la més coneguda arreu, és l'arxipèlag de las Galápagos.

Coneixerem millor aquest país gràcies al **Xavier Roget**, cap de la Direcció Territorial Occidental de la Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

DIA

Dimecres, 19 de novembre de 2008

5

Recuperació de la fauna al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac cinc anys després de l'incendi de l'agost del 2003

Els incendis forestals són perturbacions naturals en els ambients mediterranis però l'ésser humà ha provocat canvis en la seva freqüència i extensió. En el futur, l'augment de la temperatura i la reducció de la pluviositat pot fins i tot incrementar la magnitud dels incendis de gran extensió.

Després de l'incendi que va cremar 4.500 hectàrees en la zona oriental del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac, la Diputació de Barcelona va conduir diverses actuacions dirigides a recuperar la biodiversitat de la zona cremada. Ara és el moment d'avaluar els resultats de les actuacions i valorar quines són les millors pràctiques post-incendi i quins són els organismes que s'han vist afavorits o perjudicats.

La conferència analitzarà què es perd en termes de biodiversitat com a conseqüència d'un incendi forestal, però també què es guanya com a resultat de la creació d'espais oberts en les zones cremades. Igualment es discutirà quines pràctiques aplicades en el parc han afavorit la màxima recuperació de la biodiversitat.

Sabrem més d'aquest tema gràcies al **Xavier Santos**, biòleg contractat per la Diputació de Barcelona per a realitzar al llarg del 2007 i part del 2008 l'estudi sobre la recuperació de la fauna en la zona cremada l'agost de 2003 al Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac.

DIA

Dimecres, 10 de desembre de 2008

Les tres conferències seran a:

Hora: 19 hores

Lloc: Sala d'actes de l'Edifici del Vagó, dins el recinte de l'Escola Industrial. C/ Comte d'Urgell, 187 (entrada per Urgell o Rosselló).

Accessos: Metro línia 5 (blava).
Parada Hospital Clínic, sortida Comte d'Urgell.

ITINERARIS

OCTUBRE - NOVEMBRE

6

Itineraris

A escollir-ne un (el que no vau fer l'edició passada, a excepció dels nous socis que podran escollir entre qualsevol dels dos). Si voleu fer més d'una sortida ("sortida extra", pagant el seu import) trobareu la informació al final d'aquest apartat.

Atenció! Punt de sortida diferent per als dos itineraris: Com veureu, on s'indica el lloc de trobada, per a la sortida a Banyoles canviem de cruïlla. Els autocars estaran al carrer Urgell amb el carrer Còrsega. Es tracta sols d'uns metres més amunt per tal de descongestionar una mica la zona. Per la sortida a Manresa els autocars estaran on sempre. Us preguem també que respecteu el descans dels veïns.

Especial Famílies: Un dels dies, a cadascuna de les dues destinacions, la meitat de les places estaran destinades als socis familiars amb fills, per tal que coincideixi el major nombre.

Itineraris per Banyoles (Pla de l'Estany)

Guiatge: Escola de Natura de Banyoles

L'Estany de Banyoles és un espai natural de gran valor ecològic. Constitueix, junt amb el conjunt d'estanyols que l'envolten, el sistema lacustre càrstic més important del país, i el seu valor científic és reconegut a nivell mundial. És d'origen càrstic ja que es forma sobre la falla que separa la plana de l'Empordà de les muntanyes de la Garrotxa i sobre un subsòl de guixos que es dissolen i formen aquest paisatge lacustre. El sistema s'alimenta d'aigua subterrània procedent de l'Alta Garrotxa i acull una gran varietat de fauna i flora pròpia de zones humides.

L'Estany està inclòs al Pla d'Espais d'Interès Natural (PEIN) i també està catalogat com a Jardí Històric d'Interès Nacional, Zona Humida d'Importància Internacional (Ramsar) i forma part de la Xarxa Natura 2000, en l'espera de la declaració de Parc Natural.

A Un recorregut curt/fàcil : de l'Estany a les Estunes (4 km)

La ruta s'inicia a l'església romànica de Porqueres al costat de l'Estany de Banyoles, durant el recorregut es van trobant els diferents punts d'interès on es realitzen parades per tal de descobrir el funcionament de l'estany i el seu ecosistema, els estanyols, la formació del travertí, els recs i les pesqueres. La ruta continua per la font i els aiguamolls de la Puda on hi trobem els estanyols, zones de prats humits, zones d'inundació temporal i boscos de ribera. Al final de la ruta arribem al paratge de les

7

Itineraris

Estunes, és un espai de gran valor natural i un dels racons més particulars del municipi de Porqueres. Les roques d'origen lacustre (travertí) formen escletxes i baumes que, en forma de llargs corredors, es poden recórrer i alguns arriben fins a 30 m. Tot el paratge és molt ombrívol, espesït amb uns magnífics exemplars d'alzines i roures i ha estat sovint font d'inspiració de tot tipus de relats populars i llegendes.

B Un recorregut mig : la ruta de la volta a l'estany fins a les Estunes (9 km aprox.)

La ruta s'inicia amb l'ascens al Puig de Sant Martíà (220 metres de desnivell) que ens fa guanyar alçada i disposar d'una vista molt completa de les muntanyes que ens envolten. Des del Puig de Sant Martíà podem contemplar tota la panoràmica que ens permet situar geogràficament i geològica la conca lacustre. La ruta ens porta fins a la zona dels Lió on podem descobrir diferents estanyols, també passa per la zona dels Amaradors i de Can Morgat que forma part del projecte Life Natura de restauració dels ambients aquàtics. Durant el recorregut anem trobant una sèrie de punts elevats amb petits miradors o aguaites per poder observar les llacunes amb aiguamolls, fins arribar a les ribes de l'estany a la zona de la font del Rector i de la Cuaranya. La ruta continua per la font i els aiguamolls de la Puda, fins arribar al paratge de les Estunes, espai de gran valor natural i un dels racons més particulars del municipi de Porqueres.

Lloc de trobada

Autocar

A les 8 h, puntualment, al xamfrà de la **cruïlla d'Urgell amb Còrsega**. Metro línia 5 (blava). Parada Hospital Clínic, sortida Comte d'Urgell.

Cotxe particular

A les 10 h molt puntuals al davant del Club Natació Banyoles (Passeig Antoni Gaudí, 3).

Horari

Cal dur l'esmorzar, el dinar i aigua. Esmorzarem a l'àrea de servei de la Selva. Dinarem al Parc de la Draga. Està previst arribar a Barcelona aproximadament a les 18.30 h.

Dies

- Dissabtes, 4 i 11 d'octubre, i 8 i 22 de novembre, a les 8 h
 - Diumenges, 12 i 26 d'octubre, i 9, 23 i 30 de novembre, a les 8 h
- El diumenge 26 d'octubre tindrà la meitat de les places destinades als socis familiars amb fills (a l'autocar hi haurà un distintiu "F").

ATENCIÓ: Us proposem **nou dies, a escollir-ne un**. Les places són limitades.
(Veure informació complementària al final d'aquesta convocatòria)

Itinerari per la Sèquia de Manresa (Bages): la ruta de l'aigua

Guiatge: Rodabosc

La Sèquia de Manresa és una de les obres d'enginyeria més importants realitzades al Bages durant l'edat mitjana. Aquest canal, projectat amb una extraordinària visió de futur, va servir per acabar amb els problemes de sequera a la ciutat i, encara actualment, aporta un cabal d'aigua suficient per abastir Manresa i algunes poblacions de la seva rodalia.

A causa de les fortes secades que va patir la ciutat de Manresa a la primera meitat del segle XIV, els consellers van buscar "mestres experts en l'art del nivell" perquè fessin un estudi per saber quin lloc era el més idoni per agafar les aigües del riu Llobregat. Després de diversos projectes l'obra va començar sota la direcció del "mestre major" Guillem Catà l'any 1339 i es va finalitzar l'any 1383, després de nombrosos problemes. La memòria popular fins i tot parla d'un miracle, el de "la misteriosa Llum", i cada 21 de febrer es commemora aquest fet. Tot això i més descobrireu quan participeu en aquesta sortida.

Excepcionalment, tan sols es farà una proposta d'itinerari a peu, ja que es tracta del tram més interessant i amb un paisatge més atractiu.

Un recorregut per la Sèquia de Manresa (5 km i mig i un desnivell quasi inapreciable) Es comença l'excursió a la zona de la Butjosa (Sallent) fins a prop dels plans de Santa Anna, seguint el tram més interessant de la Sèquia a nivell paisatgístic. Pel camí descobrirem diverses construccions medievals i un paisatge de bosc de ribera molt atractiu, i coneixerem, gràcies als guies, no només el paisatge sinó també totes les històries reals o llegendàries a que ha donat peu aquesta construcció del segle XIV.

Finalment ens desplaçarem al Parc de l'Agulla per dinar. L'Estany artificial que hi ha és l'embassament més gran del Bages, constitueix una reserva d'aigua que permetria el subministrament a la ciutat de Manresa durant una setmana, en el cas que no n'arribés per la Sèquia. Hi viuen bagres i carpes, també una colònia estable d'ànecs i, esporàdicament, s'hi poden veure diverses espècies d'ocells aquàtics. Al parc hi ha plantades una gran diversitat d'espècies arbòries. Parc i estany constitueixen una de les zones d'esbarjo més concorregudes de la comarca.

Lloc de trobada

Autocar

A les 9 h, puntualment, al xamfrà de la **cruïlla d'Urgell amb Rosselló**. Metro línia 5 (blava). Parada Hospital Clínic, sortida Comte d'Urgell.

Cotxe particular

Aquesta sortida no es podrà realitzar amb cotxe.

Horari

Degut a la proximitat de la zona i a l'hora de sortida no pararem a esmorzar, per tant recomanem que vingueu esmorzats. Cal dur el dinar i aigua. Dinarem al Parc de l'Agulla de Manresa (disposa de serveis: bar amb terrassa i una gran zona enjardinada). Està previst arribar a Barcelona aproximadament a les 18 h.

Dies

- Dissabtes, 11 i 25 d'octubre, i 8 i 22 de novembre, a les 9 h
- Diumenges, 5, 19 i 26 d'octubre i 2 i 16 de novembre, a les 9 h

El dissabte 8 de novembre tindrà la meitat de les places destinades als socis familiars amb fills (a l'autocar hi haurà un distintiu "F").

ATENCIÓ: Us proposem **nou dies, a escollir-ne un**. Les places són limitades.

(Veure informació complementària al final d'aquesta convocatòria)

Informació per a les dues sortides

Cal portar Botes de muntanya o calçat similar (obligatori), roba d'abric i per la pluja, aigua, el dinar i la targeta del Servei Català de la Salut.

Dificultat Aquests itineraris estan pensats per a persones de totes les edats sense impediments per caminar.

Els acompanyants han de pagar el cost de l'excursió. Els socis individuals, familiars i voluntaris poden portar 1 acompanyant, però si el dia de l'excursió aquest acompanyant finalment no ve, el soci haurà de pagar el 50 % del cost corresponent al preu de l'acompanyant.

PREU ACOMPANYANT: 18 € (amb autocar) i 9 € (amb cotxe).

Molt important Places limitades. Cal reservar plaça amb antelació, i **exclusivament per telèfon, des del dimarts 16 de setembre* de 2008 fins que s'acabin les places disponibles** (per a qualsevol de les sortides dels mesos d'octubre i novembre). **És imprescindible donar el número del carnet de soci** quan truqueu.

*Excepcionalment, per tal de poder atendre un major nombre de trucades el primer dia de reserva podeu utilitzar també el telèfon d'administració 935 010 063, sempre en horari de reserves.

Horari d'atenció de reserves: de dilluns a divendres de 10 h a 14 h i dilluns i dimarts de 16 h a 18 h, mentre duri el termini d'inscripció.

Sortides extres: en el cas que vulgueu participar en més d'una sortida (que anomenarem "sortides extra") podreu fer-ho sempre que truqueu a **Reserves** el divendres anterior al dia de la sortida extra que vulgueu fer (horari normal d'atenció de Reserves: de 10 a 14 h) i es disposi de places lliures. El cost pels socis, a pagar el mateix dia de l'excursió, és de 10 € amb autocar i 6 € si es va amb cotxe.

- Observacions importants**
- Per poder accedir a l'autocar, cal portar el carnet de soci i el DNI.
 - **L'organització es reserva el dret de no deixar participar en les caminades a aquelles persones que, a criteri dels guies, no portin l'equipament en condicions i/o adequat a l'activitat a realitzar.**
 - L'organització es reserva el dret de modificar els itineraris per condicions meteorològiques adverses o per causa major i d'anul·lar una sortida si no s'arriba a un mínim d'inscrits.
 - El dia de l'excursió, a dalt de l'autocar, només es podrà reservar un seient per persona, pels amics que encara no hagin arribat.
 - Per raons de tipus organitzatiu i econòmic, **és molt important que si algun soci s'ha apuntat i no pot venir a l'activitat, ens ho comuniqui immediatament, sempre en horari de reserves.**

EL CERCLE DE FESTA EN FESTA

12

El Cercle de festa en festa

L'objectiu de *El Cercle de Festa en Festa* és oferir-vos la possibilitat d'accedir a llocs emblemàtics dels parcs o bé a festes culturals d'interès de difícil accés amb transport públic. El desplaçament es fa en autocar i es va acompanyats, en el trajecte d'anada i tornada, d'un responsable del Cercle. Un cop al destí es disposa de temps lliure fins a l'hora fixada per la tornada, temps per poder participar en totes les activitats que es realitzen en aquell indret.

Pel darrer trimestre de l'any us proposem anar el **diumenge 5 d'octubre** al **poblat ibèric i medieval de l'Esquerda (Roda de Ter, Osona)** aprofitant que aquell cap de setmana allà s'hi celebra el Cap de setmana ibèric, amb tot un seguit d'activitats per a tots els públics.

Aquest poblat va ser ocupat entre els segles VII aC i el XIV dC, amb un període d'abandó entre els segles I aC i el VII dC. Es troba situat sobre un meandre del riu Ter, amb estructures arqueològiques ben visibles.

Arribarem al poblat ibèric aproximadament a les 10 h. Tindrem temps per esmorzar i per participar en les activitats organitzades*. A les 14 h ens desplaçarem fins al poble de Rupit per dinar (cadascú ho haurà de dur; al poble hi ha alguns bars i restaurants) i tindrem temps per passejar abans de la tornada a Barcelona a les 17 h, on arribarem abans de les 19 h.

El poble de **Rupit** és situat al centre geogràfic del Collsacabra, emmarcat en un paisatge fet a mida per a ser representat en una postal. Fou declarat Conjunt Históricoartístic tant per la seva singular orografia, com per la conservació i la qualitat de les edificacions. Els carrers i cases de Rupit, dels segles XVI i XVII, li donen un ambient ancestral

5

el rústic que el fan especialment atractiu. Una de les cases està reproduïda al Poble Espanyol de Barcelona. Un pont penjant, amb peces de fusta en el trespol, sobre la riera, uneix les dues ribes.

Places disponibles: 50

PREUS

Soci: 19 €

Acompanyant: 25 €

Infantil*: 16 €

*Menors de 10 anys, inclosos al carnet familiar

El preu inclou el viatge d'anada i tornada amb autocar amb un guia-acompanyant del Cercle. Cal dur el dinar (l'esmorzar no, ja que participarem en l'esmorzar popular que s'ofereix al jaciment de l'Esquerda amb motiu del Cap de setmana ibèric).

() El programa definitiu està per concretar. Altres anys ha consistit en jornada de portes obertes amb un esmorzar i una visita guiada explicant els resultats de la darrera campanya d'excavacions.*

**Hora
i lloc de
trobada**

A les 8.30 h, puntualment, al xamfrà de la **cruïlla d'Urgell amb Rosselló**. Metro línia 5 (blava). Parada Hospital Clínic, sortida Comte d'Urgell.

13

El Cercle de festa en festa

Reserves

Per venir cal reservar plaça amb antelació al telèfon de reserves a partir del **dilluns 8 de setembre** i fins que s'acabin les places disponibles. És imprescindible donar el número del carnet de soci quan truqueu.

Horari d'atenció al públic: de dilluns a divendres de 10 h a 14 h i dilluns i dimarts de 16 h a 18 h, mentre duri el termini d'inscripció.

Un cop feta la reserva prèvia i confirmada, caldrà que feu l'ingrés del preu total (al número de compte de "La Caixa" 2100-0468-05-0200327399 a nom de Gestió Cercle d'Amics dels Parcs Naturals), indicant molt clarament el vostre nom i cognoms i número de soci i fent-nos arribar una còpia del justificant de l'ingrés per correu, fax o e-mail com a màxim el 19 de setembre a:

FUSIC (Festa en Festa)

Consell de Cent, 347, sobreàtic 08007 • BARCELONA

Tel. 932 155 786 • Fax 932 157 932 • cercle@diba.cat

Observacions importants

- La inscripció es farà per estricte ordre de les trucades.
- L'organització es reserva el dret d'anul·lar la sortida en cas que no s'arribi al mínim d'inscripcions que possibiliti la seva realització, així com a modificar els itineraris per condicions meteorològiques adverses o per una causa major.
- En cas de baixa prèvia, l'organització retornarà part dels diners en base al següent calendari: si s'avisava fins a una setmana abans es retornarà el 85% de l'import; si es fa quan falti menys de 7 dies no es retornarà cap import a no ser per causa de força major justificada.
- En el cas de pluja es duran a terme les activitats que es puguin realitzar i en cap cas es retornaran els diners abonats.

INFORMACIÓ SOBRE EL COBRAMENT DE QUOTES

Any 2008

La quota es cobrarà les mateixes dates que en anys anteriors:

La primera setmana de març es va cobrar la quota a tots aquells que teniu com a data d'alta de l'1 de gener al 30 de juny.

A tots els socis que teniu com a data d'alta entre l'1 de juliol i el 31 de desembre, la quota es cobrarà la primera setmana d'octubre.

Import quotes

- Soci individual: 20 €
- Soci familiar: 26 €

Domiciliació bancària

El banc us passarà el rebut la primera setmana d'octubre.

Pagament en efectiu

Els socis que fins ara han fet el pagament en efectiu podran fer l'ingrés a qualsevol oficina de "La Caixa" al número de compte 2100-0468-05-0200327399 a nom de Gestió Cercle d'Amics dels Parcs Naturals. Al fer l'ingrés **caldrà indicar el nom i cognoms i el número de soci.**

Teniu temps per fer l'ingrés fins la primera setmana d'octubre.

Per qualsevol dubte o suggeriment no dubteu a trucar al telèfon **935 010 063**. Horari d'atenció: de 10 a 18 h de dilluns a divendres. L'atenció personal al soci es farà a la seu de l'administració, però cal demanar prèviament hora per telèfon.